

COLLEGEDAG

Historisch
NIEUWSBLAD

MAANDAG 18 MAART 2019

GOLDEN

EEUW

MUSEUM
PRINSENHOF
DELFT

Ochtend

- 09.00 – 09.30 uur: Inloop met koffie/thee
- 09.30 – 09.40 uur: Welkomstwoord en inleiding door Anne Burgers, redacteur *Historisch Nieuwsblad*
- 09.40 – 10.45 uur: Eerste college door Luc Panhuysen:
Het politieke stelsel van de Republiek + vragenkwartier
- 10.45 – 11.05 uur: Pauze koffie/thee
- 11.05 – 12.10 uur: Tweede college door prof.dr. Jan Luiten van Zanden:
Economie en natuur in de lange Gouden Eeuw + vragenkwartier
- 12.10 – 12.55 uur: Lunchpauze

Middag

- 12.55 – 14.00 uur: Derde college door dr. Ronald Prud'homme van Reine:
De maritieme geschiedenis van de Gouden Eeuw + vragenkwartier
- 14.00 – 14.20 uur: Pauze koffie/thee
- 14.20 – 15.30 uur: Vierde college door prof.dr. Lotte Jensen:
De Gouden Eeuw en de Nederlandse identiteit + vragenkwartier
en afsluiting door Anne Burgers
- 15.30 – 16.45 uur: Mogelijkheid tot bezoek van het museum

Luc Panhuysen

Historicus, journalist, publicist en meestersverteller Luc Panhuysen publiceerde diverse boeken over de Gouden Eeuw, zoals *Rampjaar 1672*, *Oranje tegen de Zonnekoning* en *De ware vrijheid*. Tijdens de Collegedag Gouden Eeuw opent hij de dag met een lezing over het complexe politieke systeem van de Republiek. Hoe verhielden stadhouders, steden, staten en raadpenionarissen zich precies tot elkaar? Panhuysen vergelijkt het politieke stelsel van de zeventiende eeuw met een matroesjka: elke keer als je een poppetje openschroeft, zit er een kleiner poppetje in. Johan de Witt noemde de Republiek dan ook de 'Republiek der Zeven Verenigde Republieken'.

Prof.dr. Jan Luiten van Zanden

De Gouden Eeuw was een periode van ongekende groei van bevolking en economie, die van Nederland het rijkste land ter wereld maakte. Maar wat waren de gevolgen voor de natuur? Nam de biodiversiteit door de vergrote exploitatie van natuurlijke hulpbronnen sterk af? De 'wildernis' werd door een groot aantal in het feodale verleden gewortelde instituties beheerd, maar dit op stabiele exploitatie gerichte beheersregime kon niet voorkomen dat de overheersende trend er een was van geleidelijk afnemende biodiversiteit. Maar er waren belangrijke uitzonderingen – zoals het weidegebied van West- en Noord-Nederland. En er vond rond 1800 een omslag plaats naar een veel minder duurzaam regime. Hoogleraar economische geschiedenis aan de Universiteit Utrecht Van Zanden werpt licht op duurzaamheid en natuur in de lange Gouden Eeuw.

Dr. Ronald Prud'homme van Reine

Na de lunch begeben we ons naar zee. Dr. Ronald Prud'homme van Reine promoveerde in 1990 op een biografie van zeeofficier Jan Hendrik van Kinsbergen en publiceerde sindsdien diverse boeken over zeehelden en de maritieme en politieke geschiedenis van de Gouden Eeuw. Hoe kon de Nederlandse oorlogsvloot, waarvan het dagelijks bestuur verdeeld was over vijf admiraliteiten, uitgroeien tot de machtigste van West-Europa?

Prud'homme van Reine bespreekt de grote zeeslagen van de zeventiende eeuw, zoals de slagen bij Gibraltar (1607) en Duins (1639) tijdens de Tachtigjarige Oorlog en de diverse grote gevechten tijdens de drie Engelse oorlogen. Tot slot komt ook de neergang van de zeemacht aan de orde. Na de Glorious Revolution die Willem III in 1688 koning van Engeland maakte, boette de Nederlandse vloot in de volgende decennia steeds meer aan belang in door het verplichte optreden van een gecombineerde vloot, waarin de Engelsen de hoofdrol opeisten.

Prof.dr. Lotte Jensen

Ten slotte vertelt prof.dr. Lotte Jensen ons over het ontstaan van de Nederlandse identiteit in de Gouden Eeuw. Jensen, hoogleraar Nederlandse literatuur- en cultuurgeschiedenis aan de Radboud Universiteit, werkt momenteel aan het grootschalige onderzoeksproject 'Dealing with Disasters. The Shaping of Local and National Identities in the Netherlands, 1421-1890'. De Gouden Eeuw speelt een belangrijke rol in het ontstaan van een Nederlandse identiteit. In deze tijd kwam een gemeenschappelijk identiteitsbesef tot stand, waarin verwijzingen naar de Bataafse voorouders, de Opstand tegen de Spanjaarden en religie een belangrijke rol speelden. Ook benadrukten schrijvers als Vondel en Hooft dat de Nederlanders een ongekende periode van bloei en welvaart beleefden. Dit zelfbeeld, dat vaderlandse trots uitdrukte, kreeg met name vanaf 1648 een sterke impuls.

MUSEUM PRINSENHOF DELFT

Museum Prinsenhof Delft is een monument van nationale betekenis. Hier werd in 1584 Willem van Oranje vermoord, die hier als leider van de Opstand zijn intrek had genomen. Na zijn dood gaf Willems weduwe Louise de Colligny het gebouw terug aan het Delftse stadsbestuur.

Collectie

De museumcollectie bestaat uit een uitgebreide collectie schilderijen, gebruiksvoorwerpen en aardewerk, met name uit de zestiende en zeventiende eeuw. Dit najaar presenteert Museum Prinsenhof Delft de eerste overzichtstentoonstelling van de zeventiende-eeuwse meester Pieter de

Hooch. De schilderijen die De Hooch in Delft maakte staan centraal: zijn mooiste binnenplaatsen en interieurs keren terug naar de stad waar ze werden geschilderd.

BEZOEK NA DE LEZINGEN HET MUSEUM

Collegedag Koude Oorlog | 17 mei 2019 in Soest

Collegedag Middeleeuwse hofcultuur | 3 juni 2019 in Leiden

Collegedag Koloniale geschiedenis | 13 september 2019 in Arnhem

Collegedag Religiegeschiedenis | 15 november 2019 in Amsterdam

INFO & TICKETS: [HISTORISCHNIEUWSBLAD.NL/EVENTS](https://historischnieuwsblad.nl/events)

PROFITEER ALS ABONNEE VAN VELE VOORDELEN

5 NUMMERS
HISTORISCH NIEUWSBLAD
VOOR SLECHTS
€ 29,95

- *Historisch Nieuwsblad* plaatst iedere maand de actualiteit in een historische context. Altijd scherpzinnig en nuchter en in relatie met de huidige maatschappelijke, sociale en politieke ontwikkelingen.
- Als abonnee van *Historisch Nieuwsblad* ontvangt u korting op onze evenementen, zoals Collegedagen en het Geschiedenis Festival, en onze reizen.
- Bent u abonnee? Dan betaalt u geen verzendkosten in onze webshop.

**NIEUWSGIERIG? GA NAAR: [HISTORISCHNIEUWSBLAD.NL/ABONNEE](https://www.historischnieuwsblad.nl/abonnee)
OF BEL DE KLANTENSERVICE: 088 700 2799**